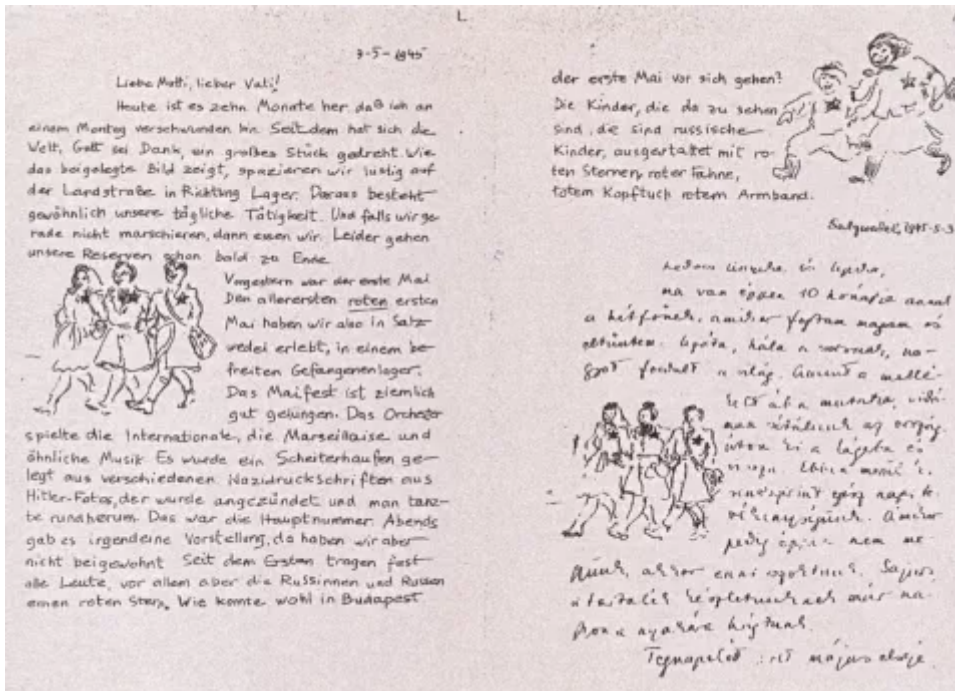

Május Elseje A Felszabadított Lágerben

Ezt a levelet Salzwezelből küldtem haza a szüleimnek. Azt az estét írtam és rajzoltam le benne, amikor az első szabad május elsejét ünnepeltük meg a felszabadított lágerben. Énekeltünk, táncoltunk, és mindenféle rongyokból, papírokból, szemétből csináltunk egy Hitler-bábut, amit ott elégettünk.

Salzwezel, ahol fölszabadultunk, Hamburg közelében van. Van ott egy kis folyó, a Jaetze. Most, amikor pár éve ott voltam, akkor ismertem meg tulajdonképpen Salzwezelt -- nagyon szép régi városka.

Ez a salzwezeli felszabadulás úgy történt, hogy volt valami bajom -- talán megint a mandulámmal, nem tudom --, és nem mentem dolgozni, hanem valahol a barakkban ültem a földön, és varrtam, javítottam a zoknimat, mert lukas volt... Egyszer csak elrohant mellettem egy lány, a hóna alatt egy rúd szalonnával. Hát mi van itt? "Lányok, menjetek oda, hát már mindenki... már nincsenek itt az SS-ek! Hát már mindent elhordtak a raktárból!" Akkor persze abbahagytam a zoknijavítást, és én is rohantam oda, ahova rohanni lehetett, de már nem sok dolgot találtam -- voltak, akik hamarabb odaértek. Így szabadultunk föl; amerikaiak voltak, azok szabadítottak föl.

Akkor azért még ott laktunk abban a nyomorult lágerben, illetve az már akkor nem az eredeti láger volt, hanem az amerikaiak egy volt német katonai akadémiának a helyiségeiben helyeztek el minket, de hát mégiscsak láger volt az is.

Az eredeti, magyar nyelvű levél fotokópiája előtt van a szöveg általam írt német nyelvű fordítása, ugyanis 1998-ban volt egy kiállításom Salzwezelben, és a rajzok, festmények között ez a levél is szerepelt ott.